

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú Deiridh na Sraithe Sóisearaí, 2024

Gaeilge T2

Ardleibhéal

Déardaoin 6 Meitheamh Maidin 9:30 - 11:30

270 marc

Scrúduimhir

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Dáta Breithe

		/			/		
----------------------	----------------------	---	----------------------	----------------------	---	----------------------	----------------------

Scríobh 3 Feabhra 2005
mar 03 02 05, mar shampla

Stampa an Ionaid

Treoracha

Tá **dhá** roinn sa pháipéar seo.

Roinn A	45 marc	Cluastuiscint	3 cheist
Roinn B	225 marc	Léamh, Ceapadóireacht agus Litríocht	7 gceist

Freagair gach ceist.

Bíodh na freagraí i nGaeilge ach amháin nuair nach gá é sin.

Níl gach ceist ar cómharc. Luaitear líon na marcanna atá ag gabháil le gach ceist ag barr na ceiste.

Scríobh do Scrúduimhir agus Lá agus Mí do Bhreithe sna boscaí ar an gclúdach tosaigh.

Scríobh do chuid freagraí **le peann gorm nó le peann dubh. Ná húsáid peann luaidhe.**

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá curtha ar fáil sa leabhrán seo. Tá spás i gcomhair obair bhreise i ndeireadh an leabhráin. **Lipéadaigh aon obair bhreise go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.**

Déanfar an leabhrán scrúdaithe seo a scanadh agus is ar scáileán a chuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora. **Mar sin is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhfaidh tú taobh amuigh de bhoscaí na bhfreagraí.**

Ceist 1

(15 mharc)

Cloisfidh tú píosa cainte sa cheist seo. Cloisfidh tú an píosa cainte **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta agus tar éis an dara héisteacht.

- (a) Cén cineál clinic atá ag Máire Ní Mhurchú?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Clinic d'ainmhithe fiáine ☐

Clinic d'ainmhithe móra ☐

Clinic d'ainmhithe beaga ☐

- (b) Ainmnigh **dhá** chineál peata a thugann daoine chuig Máire sa chlinic.

1:

2:

- (c) Tabhair **dhá** chúis a dtugann daoine peataí chuig Máire sa chlinic.

1:

2:

Ceist 2

(15 mharc)

Cloisfidh tú fógra sa cheist seo. Cloisfidh tú an fógra **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta agus tar éis an dara héisteacht.

- (a) Cé atá ag caint san fhógra seo?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Gadaí ☐
Úinéir tí ☐
An Garda Síochána ☐

- (b) Cén oíche a tharla an ghadaíocht?

- (c) Scríobh síos **dhá** rud a goideadh as an teach.

1:
2:

- (d) Luaigh rud **amháin** a mholtar a dhéanamh chun an teach a choimeád slán.

Ceist 3

(15 mharc)

Cloisfidh tú comhrá sa cheist seo. Cloisfidh tú an comhrá **faoi dhó**. Cloisfidh tú an comhrá ó thús deireadh an chéad uair. Ansin cloisfidh tú ina **dhá** mhír é. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis gach míre díobh.

Mír 1

- (a) Cén t-am a scairt Mamaí ar Liam?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

8.00 a.m. ☐

8.30 a.m. ☐

9.00 a.m. ☐

- (b) Luaigh áit **amháin** a bhfuil pian ar Liam, dar leis féin.
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Ina bholg ☐

Ina chos ☐

Ina lámh ☐

- (c) Ainmnigh bia **amháin** a d'ith Liam.

Mír 2

- (d) Luaigh rud **amháin** a ordaíonn Mamaí do Liam a dhéanamh.

- (e) Cad a bheidh le déanamh ag Liam nuair a rachaidh sé isteach ar scoil?

Ceist 4

(65 marc)

Léigh an sliocht thíos agus freagair na ceisteanna ar fad a ghabhann leis.

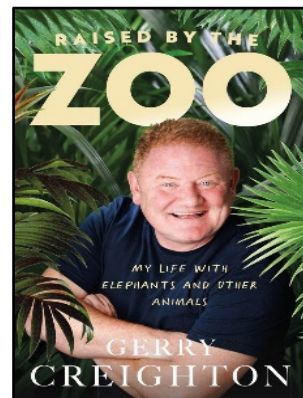
100 bliain i Zú Bhaile Átha Cliath

1. Tá os cionn céad bliain caite ag muintir Creighton ag obair mar choimeádaithe i Zú Bhaile Átha Cliath. Bhí grá agus gean ag athair an teaghlaigh, Gerry Mór Creighton, do na hainmhithe fiáine agus spreag sé a bheirt mhac, Gerry Óg agus James, lena saol a chaitheamh sa zú freisin. *Raised by the Zoo* an teideal atá ar an leabhar a scríobh Gerry Óg in 2023. Tá cur síos ann ar an 36 bliain a chaith sé ag obair leis na hainmhithe sa zú. Bhíodh Gerry Óg le feiceáil go minic ag caint faoi chaomhnú na n-ainmhithe ar an sraithchlár teilifíse *The Zoo* ar RTÉ.

2. Nuair a d'éirigh Gerry Óg as a phost sa zú, níor stad sé de bheith ag obair ar son na n-eilifintí. Tá grá mór ag Gerry Óg do na heilifintí agus téann sé ar fud an domhain anois ag múineadh do choimeádaithe zú faoin aire is fearr a oireann do na heilifintí agus faoi na saghsanna clóis ba chóir a thógáil dóibh. Deir Gerry gur ainmhithe cliste, cineálta, tuisceanacha iad na heilifintí. Déanann sé cinnte go bhfaigheann siad aire an-mhaith ionas go mbeidh siad chomh sona agus chomh sábháilte agus is féidir. Is breá leis na heilifintí cithfholcadh te a fháil go rialta, mar shampla. Bíonn aire speisialta le tabhairt dá gcuid cos agus tá sé tábhachtach urlár gainimh a choinneáil fúthu sa chlós freisin.

3. Uaireanta bíonn aire bhreise de dhíth ar ainmhithe san ospidéal nó fiú sa bhaile leis na coimeádaithe. Tarlaíonn sé sin má éiríonn ainmhithe tinn mar shampla, nó má thréigeann an mháthair róluath iad. D'fhan an goraille Grace, sa teach le Gerry Mór Creighton ar feadh bliana nuair a bhí sí ina babaí. Ghortaigh Grace a ceann agus b'éigean í a thabhairt chuig ospidéal na bpáistí. Cé go raibh cliabhán ag Grace i seomra luí Gerry Mhóir, ba mhinic a chodail sí ar a ucht san oíche! Bhí liopard sneachta sa teach aige uair amháin freisin. Bhíodh an liopard ag súgradh le peata madra an tí. Bhí órang-útan sa teach ar feadh tamaill a chodail sa chófra te!

4. Ach bíonn dainséar ag baint le hobair an choimeádaí sa zú freisin. Tharla go raibh Gerry Mór ag glanadh amach chlós na leon lá amháin nuair a osclaíodh an geata de thimpiste. Isteach le Rusty, leon mór fireann, i bhfaiteadh na súl. Lig Gerry Mór scréach as i nGaeilge le Rusty agus d'imigh an leon ar ais go dtí a theach féin láithreach. Caithfidh go raibh scoth na Gaeilge ag Rusty!

(Coimeádaithe zú agus eilifintí)

- (a) Cé mhéad bliain atá caite ag muintir Creighton i Zú Bhaile Átha Cliath? (Alt 1)
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

10 mbliana ☐

36 bliain ☐

Os cionn 100 bliain ☐

- (b) Tabhair pointe **amháin** eolais faoi Gerry Mór Creighton *agus* pointe **amháin** eolais faoi Gerry Óg Creighton. (Alt 1)

Gerry Mór:
Gerry Óg:

- (c) Níl Gerry Óg ag obair sa zú níos mó. Luaigh rud **amháin** a dhéanann Gerry Óg anois. (Alt 2)

- (d) Tabhair sampla **amháin** den aire speisialta is gá a thabhairt d'eilifintí sa zú. (Alt 2)

- (e) Tabhair **dhá** phointe eolais a thaispeánann go raibh an-ghrá ag Gerry Mór Creighton do na hainmhithe. (Alt 3)

1:
2:

- (f) Cad a tharla nuair a ligeadh Rusty isteach i gclós na leon de thimpiste? (Alt 4)

- (g) Ar mhaith leat féin cuairt a thabhairt ar zú? Tabhair fáth **amháin** le do fhreagra.

Ceist 5**(40 marc)**

Ainmnigh *úrscéal* nó *dráma* ó **Liosta Téacsanna Dualgais T2** a ndearna tú staidéar air le linn do chúrsa. Ní mór teideal an úrscéil/an dráma sin agus ainm an údair a scríobh síos go cruinn.

Teideal an úrscéil/an dráma:

Ainm an údair:

Ransú smaointe

Úrscéal/Dráma

(a) Tabhair cuntas gairid ar an bpríomhcharachtar san úrscéal/sa dráma.

(b) An bhfuil tú féin sásta nó míshásta leis an bpríomhcharachtar? Tabhair fáth **amháin** le do fhreagra.

(c) Déan cur síos ar cheann **amháin** acu seo ón úrscéal/ón dráma:

coimhlint áit/suíomh teachtaireacht téama

(d) Déan cur síos ar rud **amháin** deas *agus* rud **amháin** gránna a tharla san úrscéal/sa dráma.

Rud deas:
Rud gránna:

Ceist 6

(50 marc)

(Saoire sa Ghaeltacht *nó* thar lear)

(Picnic le cairde *nó* lá le cairde)

Scríobh blog faoi cheann **amháin** díobh seo thuas. Pléigh na pointí seo a leanas i do bhlag:

- **dhá** phointe faoin áit
- **dhá** phointe faoi na daoine
- eachtra **amháin** a tharla
- pointe **amháin** eile.

Ransú smaointe

- (a) Léigh an t-alt thíos. Feicfidh tú go bhfuil bearnaí sa téacs. Lión na bearnaí leis an bhfocal as an liosta thíos is dóigh leat atá ceart. Bí cúramach, tá **dhá** fhocal ann nach bhfuil le húsáid ar chor ar bith. Tá **(1)** déanta mar shampla duit.

Taylor Swift-réalta ollmhór cheoil

Is amhránaí (1) agus giotáraí í Taylor Swift. Rugadh Taylor Swift i Meiriceá i mí na _____ (2) 1989. Tá deartháir amháin _____ (3). Is breá le déagóirí _____ (4) le daoine fásta a cuid ceoil. Beidh _____ (5) ag Taylor Swift in Éirinn in 2024. Tá os cionn 114 milliún albam _____ (6) aici ar fud an domhain.

aici	Nollag	agus	Éirinn
sí	amhránaí	díolta	ceolchoirmeacha

Ceist 8**(25 marc)**

Ainmnigh gearrscéal ó ***Liosta Téacsanna Dualgaís T2*** a ndearna tú staidéar air.
Ní mór teideal an ghearrscéil sin agus ainm an údair a scríobh síos go cruinn.

Teideal an ghearrscéil:
Ainm an údair:

Ransú smaointe

(a) Déan cur síos ar eachtra **amháin** sa ghearrscéal.

(b) Ar thaitin críoch an ghearrscéil leat féin? Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.

- (a) Tá trí fhocal i gcló trom i ngach ceann de na habairtí thíos. Tá ceann amháin de na focail sin ceart. Cuir ciorcal timpeall an fhocail amháin sin is dóigh leat atá ceart. Tá **(1)** déanta mar shampla duit.

Cúla4 – cainéal Gaeilge don ghlúin óg

- (1) Tá Cúla4, an chéad chainéal neamhspleách Gaeilge do dhaoine **óg / óga / óige**, ar an aer ó 2023.
 - (2) Craoltar Cúla4 ó cheannáras TG4 i **Gaeltacht / Ghaeltacht / nGaeltacht** Chonamara.
 - (3) **Bíonn / Bí / Bheadh** Cúla4 i mbun craolacháin ar feadh 14 uair an chloig gach lá.
 - (4) Óna sé a **chlog / chloig / clog** ar maidin go dtí a hocht a chlog tráthnóna a bhíonn Cúla4 ar an aer.
 - (5) Feiceann daoine óga daoine óga eile ag **labhair / labhairt / labhraíodh** na Gaeilge ar an scáileán.
 - (6) Chomh maith le **chlár / clár / cláir** iontacha, thaitneamhacha agus shiamsúla, tá seirbhís nuachta do dhaoine óga ar Cúla4 freisin.
- (b) Cén cainéal teilifíse nó cainéal ó mheán ar bith eile is fearr leat féin? Tabhair fáth **amháin** le do rogha.

Ceist 10**(25 marc)**

Roghnaigh dán/amhrán ó **Liosta Téacsanna Dualgais T2** a ndearna tú staidéar air.
Ní mór teideal an dáin/an amhráin sin agus ainm an té a chum a scríobh síos go cruinn.

Teideal an dáin/an amhráin:
Ainm an duine a chum:
Ransú smaointe

(a) Déan cur síos gairid ar théama an dáin/an amhráin.

(b) An dóigh leat féin go bhfuil teideal maith nó oiriúnach ar an dán/ar an amhrán? Tabhair fáth **amháin** le do fhreagra.

Spás breise scríbhneoireachta.

Lipéadaigh gach píos oibre le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

[illegible]

Spás breise scríbhneoireachta.

Lipéadaigh gach píos oibre le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

[illegible]

Spás breise scríbhneoireachta.

Lipéadaigh gach píosa oibre le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

[illegible]

Admhálacha

Íomhánna

An íomhá ar leathanach 3: www.doorstepvet.com

An íomhá ar leathanach 4: www.myhomesecuritypro.com

An íomhá ar leathanach 5: www.mom.com

Na híomhánna ar leathanach 6: www.gillbooks.ie, www.dublinlive.ie, www.wikipedia.org

Na híomhánna ar leathanach 8: www.clipart.com

Na híomhánna ar leathanach 10: www.cliffsofmohercruises.ie, www.dreamstime.com

An íomhá ar leathanach 12: www.rollingstone.com

Na híomhánna ar leathanach 14: www.tg4.ie

Téacsanna

An téacs ar leathanach 6: bunaithe ar fhoinsí éagsúla

An téacs ar leathanach 12: bunaithe ar fhoinsí éagsúla

Ná scríobh ar an leathanach seo

Fógra cóipchirt

D'fhéadfadh sé go bhfuil téacsanna nó íomhánna sa scrúdpháipéar seo nach é Coimisiún na Scrúduithe Stáit úinéir an chóipchirt orthu, agus d'fhéadfadh sé gur athchóiríodh iad, chun críche an mheasúnaithe, gan cead na n-údar a fháil roimh ré. Ullmhaíodh an scrúdpháipéar seo de réir Alt 53(5) den *Acht um Chóipcheart agus Cearta Gaolmhara, 2000*. Ní údaraítear aon úsáid dá éis chun aon chríche ach amháin chun na críche dá bhfuil sé beartaithe. Ní ghlacann an Coimisiún aon dliteanas as sárú ar bith ar chearta tríú páirtí a eascraíonn as dáileadh ná as úsáid neamhúdaraíthe an scrúdpháipéir seo.

Scrúdú Deiridh na Sraithe Sóisearaí – Ardleibhéal

Gaeilge T2

Déardaoin 6 Meitheamh

Maidin 9:30 - 11:30